



Aquesta estudi ha consistit en una anàlisi dels comportaments alimentaris de població emmigrada que resideix a Catalunya i s'ha centrat en tres orígens concrets: Equador, Marroc i Senegal. Els objectius han estat establir com són els comportaments alimentaris dels individus d'aquestes procedències a la nostra societat, analitzar com es relacionen amb el seu procés migratori i amb d'altres factors i exposar les conseqüències d'aquest canvis en l'estructuració de la seva alimentació.

Els resultats d'aquesta anàlisi han revelat, d'una banda, canvis amb transformacions de vegades profundes i també continuïtats, amb permanències de vegades també robustes. Hem observat que, per tal d'analitzar les unes i les altres cal tenir en compte la situació de l'alimentació a la societat d'origen, i la situació de l'alimentació a la societat d'arribada, ambdues en un sentit molt ampli, així com totes les circumstàncies que envolten el procés migratori. Aquestes circumstàncies inclouen entre d'altres el tipus d'inserció laboral, el nivell d'ingressos, la situació legal i l'estructura familiar. A més a més, canvis i permanències es relacionen també amb creences, representacions i valors. Així, d'una banda, hem detectat permanències derivades de l'origen, com ara alguns valors relatius a la hospitalitat i la comensalitat, que es poden mantenir ben vigents, i per tant ser instrument de continuïtat. De l'altra, canvis vinculats a la societat de destinació, que en aquest cas fan majoritàriament referència a la salut i la imatge corporal, dues qüestions que avui, a la nostra societat, pesen a l'hora de "pensar" l'alimentació.

Pel que fa a les conseqüències dels canvis, quan les condicions econòmiques, laborals, legals, familiars, són òptimes i les pautes alimentàries adquirides a origen no presenten problemes molt específics, l'adaptació alimentària es pot produir de manera fluida i creativa, en combinar-se aquells elements axials d'origen que es volen mantenir i aquells elements de la societat d'acollida que es volen incorporar. En canvi, si les condicions del primer grup no són favorables, si la migració es una font d'estrès i de patiment mental, si les pautes alimentàries a origen eren ja problemàtiques, el procés d'adaptació alimentària pot generar situacions complicades. En aquest darrer cas la intervenció dels professionals de la nutrició pot ser altament recomanable, encara que es pot palesar insuficient si no es corregeixen algunes fonts primàries de les disfuncions.

ÍNDIX

1. Introducció. 2. Els immigrants marroquins. Origen. Destinació. 3. Els immigrants senegalesos. Origen, Destinació. 4. Els immigrants equatorians. Origen, Destinació. 5. Conclusions. L'alimentació en migració. Les continuïtats en l'alimentació en migració. Els canvis en l'alimentació en migració. Consideracions finals 6. Bibliografia